

טרף בקלפי פרק רביעי יומא

מג.

עין משפט נר מצוה

כ א מ"י פ"א מהלכות
פלה הלכה י:
כ ב מ"י ט"ז פ"ד הלכה
ז:
כ ג מ"י ט"ז פ"ו הלכה
ז:
כ ד מ"י ט"ז פ"ו הלכה
ז:
כ ה מ"י ט"ז פ"ו הלכה
ז:

תורה אור השלם

1. ונתתם אתה אל אלקינו הכהן והויצא אתה אל מחוץ למחנה וישתח אתה לפניו: במדבר ט"ז
2. ולקח אלקינו הכהן מדיקה באצבעו וזחזח אל נכח פני אהל מועד מדיקה שבע פעמים: במדבר ט"ז
3. ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הקרה: במדבר ט"ז
4. וכבש בגדיו הכהן ורחץ בפרו במים ואחר יבוא אל המחנה וישח את הכהן עד הקרב: במדבר ט"ז
5. ואסף איש טהור את אפר הקרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור והניח לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא: במדבר ט"ז
6. ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עקרו מים חיים אל בלי: במדבר ט"ז
7. ולקח אהרן אוזב וזחזח בעל האהל ונעץ כל העלבים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הצבצב בעצם או בקול או במת או בקרב: במדבר ט"ז

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ונתן וכו' א"א
היבא דרבי א"א ביהדיא
עין סוטה דף כה ע"ב
מוס' ד"ה שיה:

רבינו חננאל

ושחט אותה לפניו, לרב ולשומאל דרביה. ולקח אלעזר הכהן מדיקה ללמד שהזאה באלעזר. ולרב דאמר כי השחיטה נמי באלעזר, הוי מיעוט אחר מיעוט, והיא שחיטה באלעזר ולא בור. והוא באלעזר ולא בור מיעוט אחר מיעוט לרבות כהן הדיוט. (ט"ז) פ"י בהן בביהונו בלא (מים) [מוס'] ו[בל]א הכל מביאה. בביהונו בטכסיה הכהונה בבגדים שהוא מתוקן לעבודה. ואפי' איש טהור את אפר הקרה והניח להכשירי הור. כלומר, כל איש ואפי' זה טהור להכשיר את האשה. והניח מי שיש בו דעת להניח, לפסל חרש שוטה וקטן. וכן התם במס' פרה פרק ה' הכל כשרין לקדש חוץ מחושה שוטה וקטן. ר' יהודה מכשיר בקטן ופוסל בטהור ובאנדרוגינוס. מאי טעמא דרבנן דרביה ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים

לרב הוי מיעוט אחר מיעוט ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות. על כרחן ל"ל לרבות כהן הדיוט שיהא כשר בקבלה והזאה אצל זהוזהא ושחיטה דווקא אלעזר דהא לכולהו לישני אמרינן לעיל אותה לאלעזר והא דאמר ר' זירא אמר רב לעיל שחיטת פרה צור פסולה דמשמע הא צהן כשירה ואפי' צהן הדיוט יש לומר לדרות לזאתה לאלעזר לכהן הא לדרות צהן הדיוט:

הב"ב כשרין לקדש. פירש רש"י המים על האפר וזממסת פרה צממה דוכתי משמע שהיו נתנין האפר על המים והא דכתיב ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי דמשמע מים על האפר [א] מים חיים אל כלי דמשמע שצבילו יתן מים חיים אל כלי ולא דכרבה משמע שהמים נוגעים בכלי והאפר נותן עליהם מלמעלה:

מאי ולקחו לטמא דאפילו קמן דפסלי דך התם הכא כשר. והא דמכשיר טפי זקטן ממחשה ושוטה יש לומר משום דלמי לכלל דעת: ונתן ולא נתנה. אע"ג דכל הטורה כולה זשון זכר נאמרה ואפילו הכי לא ממעטינן אשה אלא היכא דכתיב איש צהדיא יש לומר דשאני הכא מדשני קרא דציוויה דכתיב ולקחו לטון רבים והדר כתיב ונתן להכי דרשינן ולא ונתנה [וע"ע מוס' צימות עב: ד"ה ועמ']:

עד דשקיל חד ויהיב חד. פ"י ההוא גופיה דשקיל ליה מערב ליה זממס (ט"ז) **הב"ב** כשרין להוות חוץ ממוממום ואנדרוגינום ב'. מימה לי דהני מרי משניות דהלל כשרין לקדש ולהוות מיתנן זממסת פרה (פ"ה מ"ד ופ"י"ז מ"י) מ"ש דצקידוש לא קמני טומטוס צהדי אשה ואנדרוגינוס דקמני גבי הזאה ו"ל דת"ק דרבי יהודה נמי פסיל ליה לטומטוס לקדש מפני שהוא ספק ערל דלאמר צ"ה הערל (צימות עב): טומטוס שקידש קידושו פסול מפני שהוא ספק ערל וערל שקידש קידושו פסול ואנדרוגינוס שקידש קידושו כשר מפני שהוא ספק אשה ואנדרוגינוס ות"ק דרבי יהודה דמתנימין ליינו ת"ק דרבי יהודה דכרייתא דפרק הערל (ט"ז) זה שם) דצבירא ליה כ"ה עקיבא דמרזי לערל כי טמא והא דלא קמני ת"ק חוץ ממומטוס יש לומר אין למדין מן הכללות אפילו זממסת שגאמר בהן חוץ ומתא חוץ ממחש שוטה וקטן ושייר ערל וטמא וטומטוס והא דלא פריך ממתימין למאן דאמר ערל שהוא האמתו כשירה ופריך מצרייתא ל"ל משום דצביריתא קמני צהדיא דהואמתו פסולה להכי ינחא ליה למיפך מינה:

אשה מסעדתו. צפרק צמחא זממסת פרה (ט) זממסתא מפרש כ"ה מסעדתו אוחזת לו המים אפילו זשעת הזאה ולא מצעיה זשעת טבילת האזוב דהזאה חשיב טפי זכותא מטבילת האזוב משום דקרא דמכשירי מיניה קטן נטבילה כמז דמכשיר ונצל זממס איש טהור ודרשינן מיניה טהור להכשיר הקטן וילפינן הזאה מטבילה דאיתקשו להדי דלתימא זממס פרק צ' דמגילה (דף כ.) וזממתימין דפרק צמחא פסול ור"י מסופוני"ט גימגס צוה דזממסתא משמע דהזאה הוי צמותא

דאפיק חמור צהדי. דלתמא קמא שרי לזכא שמה יאמרו לרבי אקור דהא אותה כתיב: ולקח אלעזר הכהן. זקבלת דמה: לשמואל. דייק לפניו לומר שהזר כשר לשחיטה איצטריך למיכתב זקבלת דמה אלעזר להזכירה לאלעזר דאי כמז ולקח דמה (והוא צכצבו) הוה משמע דאשחט קאי: לרב נמי דאמר שחיטה באלעזר היא לא הוה ליה למיכתב זקבלת אלעזר וכי כתיב הוי מיעוט אחר מיעוט ולא אחר ואין מיעוט אחר מיעוט כהן: ולקח הכהן עץ ארז וזוב ושוני תולעת לשמואל דאפי' בכהן הדיוט כיון דלאו גופה דפרה נינהו לא ליבעי בהן קא משמע לן וזכבס בגדיו הכהן בכיהונו וטמא הכהן עד הערב כהן בכיהונו לדרות הניחא למאן דאמר לדרות ככהן הדיוט שפיר אלא למאן דאמר לדרות ככהן גדול השחא כהן גדול בעינן בכיהונו מיבעיא אין מילתא דאיתא בקל וחומר מרז וכתב לה קרא ואסף איש טהור את אפר הפרה והניח ב' איש להכשיר את הזר טהור להכשיר את האשה והניח מי שיש בו דעת להניח יצאו חרש שוטה וקטן שאין בהן דעת להניח תנן התם הכל כשרין לקדש חוץ מחרש שוטה וקטן ר' יהודה מכשיר בקטן ופוסל באשה ובאנדרוגינוס מאי טעמא דרבנן דכתיב ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת הנך דפסלי לך באסיפיה פסלי לך בקידוש והנך דאכשירי לך באסיפיה אכשירי לך בקידוש ורבי יהודה אם כן לימא קרא ולקח מאי ולקחו דאפי' קמן דפסלי לך התם הכא כשר אשה זמא ליה ונתן ולא נתנה ורבנן אי כתב רחמנא ולקח ונתן ה"א עד דשקיל חד ויהיב חד יכתב רחמנא ולקחו ואי כתב רחמנא ולקחו ונתנו הוה אמינא עד דשקלי תרי ויהיב תרי כתב רחמנא ולקחו ונתן דאפילו שקלי תרי ויהיב חד ולקח אוזב וטבל במים איש טהור לרבנן איש ולא אשה טהור להכשיר את הקטן ולר' יהודה איש ולא קמן טהור להכשיר את האשה מיתבי ^ההכל כשרין להוות חוץ ממוממום ואנדרוגינום ואשה וקמן (שיש) ר' יהודה ואלא

לשון יחיד דאי כתיב ולקח ונתן הוי אמינא עד דשקיל חד האפר והוא עזמו יתנהו על המים כתיב ולקחו דאפילו שקלי תרי: ולקח אוזב. דכתיב צהדיא ויהיב ויהיב דאמר ר' זירא אמר רב לעיל שחיטת פרה צור פסולה דמשמע הא צהן כשירה ואפי' צהן הדיוט יש לומר לדרות לזאתה לאלעזר לכהן הא לדרות צהן הדיוט:

הגהות ה"ב"ב (א) רש"י ד"ה הסהן כו' ואנא דיענא דהא אבהן דאריי ביה: (ב) הניחא כו' ולא גמר דוקא חוקה מיהי"כ: (ג) ונתן ולקחו כו' ומיני דהוא אוחס שבשירו צאסיפיה זר ואשה: (ד) תוס' ד"ה מערל ליה זממס. ר"ב ע' צימות דף עב דיבור זה להדיא:

מוסף רש"י

שלא יסח דחב. משמרתה (לעיל ע"ב). הכל כשרין לקדש. מי חטאת למת אפר על המים (שבת קדף) לערב עם חיים כצפר חטאת (ערבין ג.) כל הטורים כשרים לקדש מי חטאת אפילו אשה, אצל ערל וטמא לא רבי (יבמות ע"ב).

תוס' ישנים

ש"א ישחש אחרת עמה. והיינו עמה משם זממסת פסול. ארסיה. דלי לאמריה (מינה אילא) מדי לא פסלה כהנין. בהן נרזו בעינן. ק"ו הוא שצריך ככל עבודותיה צדי כהונה. ונתן ולא נתנה. ומינתר הוא, ומשון וכי לא ידוק של הטורה כולה זשון זכר וזממסת. רבב רחמנא ו[ולקחו] ונתן דאפילו שקלי תרי ויהיב חד. דאי מצבינו מיהוויי זשון יחיד הוא אמינא על דיעף טפי דשקיל חד ויהיב חד מדשקלי תרי ויהיב חד אמרינא, וכן הוה כתיבא זממתימין לטון רבים הוה ס"ד דרביס עדיף, אצל השמא (דכתיב) זקבלתא מרי וזממתי (חד) [לן] לשממתי דדוקא זשעת מרי זקבלתא, אלא משמע ליה לתלמודא שאל לומר ללש קפדינן זין מרי למד וזין אוחז עשה הלוקחה לזכא אחר, והי ויהי כתיב ומתו ולקח הוה אמינא דמתייה עדיפה וזעזע תרי. אשה מבייתיה וזאה. זממסת פרה (פ"י"ז מ"י) תמן אשה מסיעמה ומה ואוחזת לו זממס וטובל ומה, פ"י שלא אחז אלא זממס דוקא אלא אם אחז צדי וזאהו פסולה.